

„Kalnu un jūru grāmata” 山海經

Šis darba teksts veidojies, sākot ar A-Džou dinastijas laiku (pirms Cjiņ dinastijas 3.gs.p.m.ē.). Tajā ietverti apraksti par ģeogrāfiju, reāliem un mītiskiem dzīvniekiem, kokiem un augiem, dažādu tautu ieražām un tradīcijām. Šeit ir arī informācija par Ķīnas un apkārtējo zemju vēsturi, mitoloģiju, reliģiju, astroloģiju, medicīnu u.c. jomām. No vienas puses tā ir kā senās Ķīnas enciklopēdija. Bet no otras puses atklājas mitoloģiski apraksti (bez konkrētiem autoriem) par pārdabiskām būtnēm, brīnumainiem augiem un zvēriem, divainiem svešzemju cilvēkiem un reģioniem.

Grāmata sadalīta 18 nodaļās saskaņā ar aprakstīto tēlu ģeogrāfisko atrašanās vietu: 5 kalnu grāmatas 山經, 8 jūru grāmatas 海經, 4 klajumu grāmatas 大荒經, 1 iekšzemes grāmata 海內經. Apakšnodaļās sīkāk aprakstītas konkrētas vietas un būtnes, to skaitā vairāk nekā 100 dažādu valstiņu, 277 zvēri, 550 kalni, 300 ūdeņi (upes, ezeri, jūras) utt.

5. Viduskalnu grāmata 中山經: 12. Mēness staru jenoti 朏朏¹

Vēl 20 li uz ziemeļim ir Huošaņa kalns.² Tā mežos aug daudz zīdkoku, kur mitinās zvēri. Šie zvēri pēc ārējā izskata līdzinās jenotam (lūsim vai seskam) ar baltu asti un krēpēm. Tos sauc par *peipei* (mēness stariem). Ja viņus pieradina un audzē mājās, var izārstēt raizes un grūtsirdību.

又北四十里，曰霍山，其木多穀。有獸焉，其狀如狸，而白尾有鬣，名曰朏朏，養之可以已憂。³

17. Ziemeļu klajumu grāmata 大荒北: 32. Sveču gaismas pūķis 燭龍⁴

Aiz Ziemeļrietumu jūras, Sarkanās upes ziemeļos ir Džanveišaņa kalns.⁵ Tajā mīt dievišķs gars ar cilvēka seju, sarkanu čūskas ķermeni, lielām un platām baltām acīm. Kad tas aizver acis, iestājas tumša nakts; kad atver, iestājas gaiša diena. Tas neēd, neguļ un neelpo, bet var piesaukt vēju un lietu un spēj izgaismot deviņas tumsas⁶. Viņu sauc par *džulun* (sveču gaismas pūķi).

西北海之外，赤水之北，有章尾山。有神，人面蛇身而赤，直目正乘，其暝乃晦，其視乃明，不食不寢不息，風雨是謁。是燭九陰，是燭龍。

/ Agitas Baltgalves tulkojums no senķīn.val./

¹ Angļu tulkojums: Strassberg, Richard E. (ed.) A Chinese Bestiary, no. 170. https://archive.org/stream/AChineseBestiary/A%20Chinese%20Bestiary_djvu.txt

² Tag.Šaņsi prov. 山西省 Huodžou pils.霍州市 apgabals.

³ Oriģinālteksts no: <https://shanhaijing.5000yan.com/>

⁴ Strassberg, Richard E. (ed.) A Chinese Bestiary, no. 336.

⁵ Ar Ziemeļrietumu jūru, iespējams, domāts Cjinhaihu ezers 青海湖. Tātad vieta varētu būt tag. Cjinhai prov. ziemeļrietumos.

⁶ Burtiski: deviņas jiņ enerģijas.